

Projekt	Spodbujanje kmetijstva in trajnostni razvoj podeželja
Podprojekt	Revitalizacija podeželja Vipavske doline
Opis	<p>Namen projekta je spodbuditi predvsem mlade za pridelavo kvalitetne hrane na podeželju in jim ponuditi možnost predelave v skladu s HACCP zahtevami, nuditi jim možnost za vodene degustacije ter prodaje sodobnemu potrošniku. Z raziskovalnimi institucijami slediti potrebam na trgu, zagotavljati potrošniku kvaliteto s certifikatom, izvajati izobraževanja. Krepiti turistično dejavnost kmetij in podeželja s pozitivnim odnosom do naravne in kulturne dediščine Vipavske doline, Goriške in Krasa.</p> <p>V Dornberku nameravamo urediti sodoben odkupno-prodajni center domačih pridelkov in izdelkov oz. Center za vsestranski razvoj in promocijo podeželja. Ureditev prostora bomo prijavi na evropske razpise na javni površini, kjer bo lastnik zemljišča mestna občina Nova Gorica.</p> <p>V odkupno-prodajnem centru bomo lahko prodajali naše pridelke in izdelke: breskve, hruške, jabolka, fige, kaki in drugo sadje ter predelano sadje kot marmelade, sokovi in podobno. Izjemne možnosti namakana dolina nudi za pridelavo vseh vrst zelenjave, veliko podjetij se ukvarja že z predelavo le te v ozimnico. Center bo služil tudi za degustacije in pokušine. Na voljo bodo površine za polnilne linije in predelavo proizvodov (polnilna linija vin, predelava sadja in zelenjave, variantno tudi destilacijska kolona za izdelavo »goriškega vinjaka«).</p> <p>Razmisliti bo potrebno tudi o hladilnici. Hladilnica bo v uporabi poleti za shranjevanje sadja in zelenjave. Iste komore pa bodo v uporabi tudi pozimi kot zorilnice suhomesnatih izdelkov. Potrebna je revitalizacija Vipavskega pršuta in priprava nove blagovne znamke 'Goriški suhomesnati izdelki'. Vodenje tehnologije bo potekalo v novih prostorih v Dornberku, kjer bodo ustrezne hladilnice in oprema, vodilni slovenski tehnologi pa bodo vodili proces soljenja, ležanja, sušenja...</p> <p>Konzorcij vinarjev Vipavske doline bi pridobil prostore za vodenje projektov, sestanke, razstave, degustacije V kleti bi lahko uredili banko dornberških buteljčnih vin z možnostjo ogleda in nakupa oziroma prostore za shranjevanje/ staranje vina oz. destilata »goriški vinjak«.</p> <p>Center bi bil ustrezen za razna predavanja. V navezavi z raziskovalnimi inštitucijami bo mogoče vzpostaviti zanimiv laboratorij za raziskavo novih pridelkov in izdelkov, ki so trenutno v porastu (olje iz pešk grozdja, drugi ekstrakti, razna olja iz drugih kultur, itd.)</p> <p>Celoten center bi lahko služil tudi kot razstavni prostor zanimivih starih predmetov povezanih z vinogradništvom in sadjarstvom ter vstopna točka za ogled našega območja, od Rihemberškega gradu, Tabora nad Dornberkom, muzeja Aleksandrink v Prvačini, nadalje degustacij pri vinarjih, organizacija kosil v kmečkih turizmih, organizacija celotnih paketov na podeželju. Možnost izposoje koles in pol koles z motorjem za ogled vinorodnega okoliša (pot preko Mandrij, pot preko Škrlivca, pot čez Kamnovec na Pedrovo) ter raznih športov na reki Vipavi.</p>
Ciljna skupina	Mladi, brezposelni, kmetje, nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, neprofesionalni ali pol-kmetje, izobraženi mladi z željo po samozaposlitvi
Cilji	Revitalizacija podeželja spodnje Vipavske doline (Goriška) z inovativnim spodbujanjem gospodarskega razvoja, predvsem na področjih kmetijstva in turizma
Kazalniki	<ul style="list-style-type: none"> - število dopolnilnih dejavnosti na kmetiji - število kmetij vključenih v ukrep Kmetijsko okoljsko podnebnih plačil ali v ukrep Ekološko kmetovanje - število turističnih kmetij z nastanitvijo
Izhodiščna vrednost kazalnika (2020)	<ul style="list-style-type: none"> - število dopolnilnih dejavnosti na kmetiji: 1277 - število kmetij vključenih v ukrep Kmetijsko okoljsko podnebnih plačil ali v ukrep Ekološko kmetovanje: 967 - število turističnih kmetij z nastanitvijo: 67
Ciljna vrednost kazalnika (2027)	<ul style="list-style-type: none"> - število dopolnilnih dejavnosti na kmetiji: + 8 - število kmetij vključenih v ukrep Kmetijsko okoljsko podnebnih plačil ali v ukrep Ekološko kmetovanje: +11 - število turističnih kmetij z nastanitvijo: +5
Viri podatkov za	KGZS Nova Gorica

spremljanje kazalnikov		
Nosilec	Mestna občina Nova Gorica	
Partnerstvo	Kmetijski inštitut Slovenije, Univerza v Novi Gorici, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, RRA Severne Primorske d.o.o. Nova Gorica, Zavod Konzorcij vinarjev Vipavske doline, KS Dornberk, KZ Dornberk z.b.o., Društvo Zapisi	
Trajanje	36 mesecev	
Financiranje	Skupaj sredstva: 5.000.000 EUR EU sredstva: Nacionalna sredstva: Lastna sredstva:	Deleži: 40% 40 % 20%
Podprojekt	Paket ukrepov za spodbujanje kmetijstva	
Opis	Operacija predvideva oblikovanje paketa ukrepov za podporo prestrukturiranja in modernizacije kmetijskih gospodarstev ter oblikovanje podporne infrastrukture in storitev za dvig kompetenc in znanja v kmetijstvu.	
Ciljna skupina	Lastniki in uporabniki kmetijskih zemljišč	
Cilji	Modernizacija primarne kmetijske proizvodnje, povečanje tržnih viškov, dvig kompetenc in znanja na področju kmetijstva, dvig dodane vrednosti kmetijskih proizvodov.	
Kazalniki	<ul style="list-style-type: none"> - število novih investicij v kmetijska gospodarstva - povečanje števila zaposlenih v kmetijskem sektorju 	
Izhodiščna vrednost kazalnika (2020)	<ul style="list-style-type: none"> - število novih investicij v kmetijska gospodarstva: 0 - povečanje števila zaposlenih v kmetijskem sektorju: 0 	
Ciljna vrednost kazalnika (2027)	<ul style="list-style-type: none"> - število novih investicij v kmetijska gospodarstva: 200 - povečanje števila zaposlenih v kmetijskem sektorju: 100% 	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Ajdovščina, SURS	
Nosilec	Občina Ajdovščina	
Partnerstvo	Občina Ajdovščina	
Trajanje	84 mesecev / PROJEKT PRIPRAVLJEN NA IZVEDBO (ready to go)	
Financiranje	Skupaj sredstva: 1.000.000 EUR EU sredstva: Nacionalna sredstva: Lastna sredstva:	Deleži: 40 % 45 % 15 %
Podprojekt	Skupna sirarna	
Opis	Skupna sirarna omogoča povezanost posameznih kmetijskih ponudnikov, poenotenje izdelka Bovški sir, širitev ponudbe izdelkov iz ovčjega mleka ter večjo ponudbo lokalnih pridelkov in izdelkov na trgu. Gre za poslovni model, ki obsega ureditev objekta, ki bo obsegal sirarno, zorilnico, degustacijsko in prodajno sobo ter etnološko zbirko kmetijstva na Bovškem. Ker je investicija pomembna tako z vidika javnega interesa kot z vidika gospodarstva, se predvideva realizacija investicije kot javno-zasebno partnerstvo. Vključeni so stroški za izgradnjo stavbe in zagon proizvodnje.	
Ciljna skupina	Kupci (lokalni turistični obrati, lokalno prebivalstvo, individualni turisti, vodene skupine)	
Cilji	<ul style="list-style-type: none"> - Spodbujanje razvoja bovškega sirarstva in ohranjanje etnološke kulturne dediščine. - Promocija samooskrbe, kratkih lokalnih oskrbnih verig, povezovanje pridelovalcev, predelovalcev hrane in končnih ponudnikov, spodbujanje lokalnih proizvodov na tržnicah in razvoj drugih oblik prodaje. 	

	- Dvig prepoznavnosti lokalnim pridelkom in izdelkom, razbremenitev dela kmetij in vključevanje lokalne ponudbe v turistično ponudbo.	
Kazalniki	- izgrajena skupna sirarna po projektu	
Izhodiščna vrednost kazalnika (2020)	- 0 (2020)	
Ciljna vrednost kazalnika (2027)	- 1 (2023)	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	-	
Nosilec	Konzorcij sirarjev	
Partnerstvo	/	
Trajanje	2021–2023	
Financiranje	Skupaj sredstva: 1.000.000 EUR EU sredstva: Nacionalna sredstva: Lastna sredstva:	Deleži: 25% 25 % 50%
Podprojekt	Ureditev tržnice v Tolminu	
Opis	Namen projekta je ureditev območja obstoječe tržnice, na Trgu maršala Tita v Tolminu. Območje bi se povsem na novo uredilo, in sicer bi se postavilo tri objekte, namenjene prodaji živil z visokim tveganjem pokvarljivosti ter uredilo najmanj 15 prodajnih mest. Celotno območje bi se nadknilo. Novo urejeno območje bo namenjeno tudi manjšim prireditvam, vezanih predvsem na področje kmetijstva.	
Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> - prebivalci mesta Tolmin in celotne občine Tolmin - obiskovalci mesta Tolmin in celotne občine Tolmin - ponudniki lokalnih proizvodov 	
Cilji	<ul style="list-style-type: none"> - modernizirana ureditev prostora tržnice, kjer bo omogočena prodaja pridelkov skozi vse leto (zima, dež...) - ureditev pokritega prostora, namenjen tudi manjšim lokalnim prireditvam 	
Kazalniki	<ul style="list-style-type: none"> - število novih investicij - število novih dopolnjenih programov - število urejenih prodajnih mest 	
Izhodiščna vrednost kazalnika (2020)	<ul style="list-style-type: none"> - število novih investicij: 0 - število novih dopolnjenih programov: 0 	
Ciljna vrednost kazalnika (2027)	<ul style="list-style-type: none"> - število novih investicij: 1 - število novih dopolnjenih programov: 1 	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Tolmin	
Nosilec	Občina Tolmin, Ulica padlih borcev 2, 5220 Tolmin	
Partnerstvo	projekt se ne izvaja v obliki partnerstva	
Trajanje	1. 9. 2020–30. 6. 2022	
Financiranje	Skupaj sredstva: 250.000 EUR EU sredstva: Nacionalna sredstva: Lastna sredstva:	Deleži: 40% 45 % 15%

Podprojekt	Prenova območja mestne tržnice in programska krepitev krožnega gospodarstva	
Opis	<p>Namen projekta je spodbujati krožno gospodarstvo z dvigom ponudbe lokalnih ponudnikov pridelkov in izdelkov širšega podeželskega območja. Cilj projekta je ureditev območja odprte tržnice za izvajanje neposredne prodaje predvsem lokalne ponudbe (koncept skoraj 0 km), izvajanje priprave degustacij ter dogodkov.</p> <p>Rezultat projekta bo racionalno urejeno območje v obsegu cca 800m² z navezavo na mestni parter mestne Delpinove ulice, ki bo zagotavljajo ustrezne higienske standarde ter možnost funkcionalne prilagoditve ureditve za namene prezentacij in dogodkov (gastronomsko-vinskih).</p>	
Ciljna skupina	Gospodarstvo in prebivalstvo	
Cilji	Obnova, ureditev in sprememba zasnove mestne tržnice z ureditvijo logističnega dela in upravljaljskih razmerij	
Kazalniki	<ul style="list-style-type: none"> - urejene površine poslovne na območju mestne tržnice - lokalna ponudba povečanje 	
Izhodiščna vrednost kazalnika (2020)	<ul style="list-style-type: none"> - urejene površine :0 - povečanje lokalne ponudbe: izhodiščno stanje 	
Ciljna vrednost kazalnika (2027)	<ul style="list-style-type: none"> - urejene površine: 800 m² - povečanje lokalne ponudbe: povečanje za 20% 	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov		
Nosilec	Mestna občina Nova Gorica	
Partnerstvo		
Trajanje	2022–2023	
Financiranje	Skupaj sredstva: 950.000 EUR EU sredstva: Nacionalna sredstva: Lastna sredstva:	Deleži: 40% 45 % 15%

Podprojekt	Upravljanje z znanjem za vpeljavo koncepta lokalne tipičnosti	
Opis	<p>Koncept tipičnosti kmetijskih proizvodov, zlasti vina, se po vsem svetu uporablja za povečanje vrednosti lokalnih proizvodov, razvoj lokalnega gospodarstva in ohranjanje lokalne demografije. Vino je pomemben del kulturne dediščine; tudi lokalne; vinarstvo pa je globalna industrija s cca 200 milijard EUR prometa. V zelo konkurenčnem kontekstu je spodbujanje unikatnosti kakovostnih vin iz regije postala bolj kot kdaj koli prej pomembna za uspešnost panoge (proizvodnja, trgovina, turizem). Več držav (npr. Francija, Španija, Avstralija) je že spodbujalo raziskave s poudarkom na sestavi in tipičnosti vin z namenom, da bi izboljšali kakovost vina ter donosnost panoge. Tudi Nova Zelandija, s podobnim številom prebivalstva in površino zasajenih vinogradov kot Slovenija, je v zadnjih 20 letih uspela znatno razviti vinarsko industrijo s spodbujanjem tipičnosti in na njej temelječi kakovosti novih vin.</p> <p>V okviru koncepta tipičnosti vrednost kmetijskega proizvoda temelji na njegovi edinstvenosti s senzoričnega vidika v odvisnosti od geografskega izvora in pridelave. Slovenija ima eno najstarejših vinskih tradicij na svetu, njena vina pa so v zadnjem času zaradi naraščajoče kakovosti pridobila mednarodni interes. Vendar slovenske vinorodne dežele še vedno niso sprejele koncepta tipičnosti, nujnega za razvoj in izboljšanje prepoznavnosti ter konkurenčnosti naših vin. Tudi splošno znanje o aromatični sestavi naših vin je še vedno zelo slabo. Še posebej manjkajo študije, ki bi preučevale lokalno tipične vinske arome z združevanjem senzorične in kemijske analize. V Centru za raziskave vina (CRV) Univerze v Novi Gorici (UNG) zato predlagamo raziskovanje aromatičnih profilov naših vin s celovitimi senzoričnimi in kemijskimi pristopi, ki bodo pomagali objektivno opredeliti raznolikost in tipičnost vin vzporedno z razvojem izvornih</p>	

	<p>analitičnih/ senzoričnih metod za Vipavsko dolino/ Goriško/Primorsko. Vipavska dolina je ena redkih regij v Sloveniji z nekaj avtohtonimi sortami grozdja, ki lahko ponudi vina, kot jih najdemo le v njihovem izvornem okolju.</p> <p>Usmeritev raziskav v lokalne sorte kot sta Pinela in Zelen bi znatno izboljšalo enološko znanje o teh sortah ter omogočilo opredelitev posebnosti in tipičnosti. CRV (UNG) zato med drugim predlaga raziskavo tipičnosti vin Zelen in Pinela, da bi bolje razumeli, kaj naredi te sorte edinstvene s senzoričnega in kompozicijskega vidika. Delo na tem bo vključevalo vpeljavo strokovne senzorične komisije za tipičnost vin Pinela in Zelen (in nekaterih drugih lokalno pomembnih sort) ter podporne raziskave o sestavi vin v odvisnosti od porekla in uporabljene tehnologije pridelave. Delo na nekaterih mednarodnih sortah, pomembnih tudi v našem regionalnem okolju (npr. Merlot, Cabernet Sauvignon in Modri pinot) bo omogočilo primerjavo regionalnega podpisa "terroir" z drugimi vinskimi regijami svetovnega razreda (npr. Bordeaux, Burgundija).</p> <p>Izračun ustreznih podnebnih indeksov za preučena vinska območja pa bo še dodatno podprl to primerjavo. Poleg manjkajočega pristopa z definiranjem in promoviranjem tipičnosti naših vin, so mnogi dejavniki vinograda/ kleti, ki vodijo do regionalnih tipičnih lastnosti kakovostnih vin v našem okolju zaenkrat neizkoriščeni. Fermentacijska pretvorba mošta v vino je dinamičen proces, ki vključuje številne pretvorbe s strani različnih vrst mikrobov. Le malo študij je raziskovalo povezave med lokalno prisotnimi mikrobnimi skupnostmi ter kemično sestavo vina. Prispevek mikrobne porazdelitve h končni sliki sestave vina tako ostaja neznanka. V tem projektu zato CRV UNG predlaga tudi preučitev prispevka mikrobov k regionalni tipičnosti vina. Da bi se lotili tega vprašanja, bomo sistematično vzorčili mikrobne skupnosti od vinograda do kleti v vinorodnih okoliših Primorske v cilju potrditve z avtohtonimi/ lokalno prisotnimi mikrobi povezanih različnih aromatskih profilov. Za delo na lokalno vzorčenih mikrobnih združbah bomo uporabili novo tehnologijo NGS in metode, ki so odvisne od kulture. Vzoredno bomo nadgrajevali obstoječo CRV zbirko (gensko banko) mikrobnih kultur. Poleg mikrobioloških analiz bomo izvedli tudi analize fizikalno-kemijskih parametrov tal ter parametrov kakovosti grozdja/ vina. Ta del študije nam bo omogočil, da ugotovimo, ali oz. kako vplivajo avtohtone/ lokalno prisotne mikrobne združbe na kakovost vina in na regionalno tipičnost vina na primorskem ter podal osnove za delo na zaščiti teh pomembnih (mikro)organizmov. V prihodnosti bodo tovrstne študije nudile podporo pri upravljanju z mikrobiomi v novem pristopu t.i. natančnem vinogradništvu. Obogatena zbirka kultur pa bo služila še dodatnim raziskavam, kot je testiranje lokalno prisotnih kvasovk kot potencialnih bioloških sredstev v boju proti B.cinerea in sicer v cilju znižanja potreb po škropljenju (v kombinaciji s preučevanimi bolj zelenimi in na klimatske spremembe prilagojenimi tehnikami v vinogradu) ter zmanjšanja vpliva na okolje.</p> <p>Uspeh takšnih pristopov, razvit v vodilnih vinskih regijah po svetu, temelji na močnih interakcijah med kmeti in lokalnimi strokovnimi centri, ki spodbujajo izmenjavo znanja, dobrih praks in kolektivno zavest o lokalni dediščini. Uvajanje koncepta tipičnosti kmetijskih proizvodov znotraj zelenega razvoja našega okolja je tako nujno podpreti z izmenjavo znanj, tudi s sodobnimi pristopi pri učenju, ki lahko učinkoviteje omogočijo komunikacijo z različnimi uporabniki znanja. Spletna podpora pri tečajih, dopolnjena z demonstracijami v živo, lahko izboljša raven znanj vseh deležnikov. Tovrstno e-gradivo pa lahko tudi dopolnjuje trženje lokalnih izdelkov. V cilju je torej vzpostaviti močno sodelovanje UNG s svetovalno službo, pridelovalci, gostinci, regionalnimi centri itd.</p>
Ciljna skupina	Pidelovalci, Združenja pridelovalcev, svetovalci, pospeševalci, razvojni kadri, študenti, turistični delavci, gostinski delavci, raziskovalci, izobraževalni kadri ..
Cilji	<ul style="list-style-type: none"> - povečanje konkurenčnosti kmetijstva/vinarske industrije s krepitvijo razvoja - pametnega in trajnostnega kmetijstva ter njegovih inovacijskih sposobnosti, kar bo kmetovalcem omogočilo izboljšan družbeno ekonomski in socialni položaj - ustvarjanje pogojev za nadaljnji razvoj vinarstva/kmetijstva, trajnostnega turizma in strmenje k bolj celoviti in kakovostni vinski, gostinski in turistični ponudbi regije - povezovanje okolja in raziskovalno-izobraževanih institucij z nosilci dejavnosti za povečanje dodane vrednosti in konkurenčnosti kmetijskih izdelkov - krepitev tesnega sodelovanja na lokalni in regionalni ravni za reševanje skupnih problemov in izzivov ter za izkoriščanje posebnosti in prednosti kot tudi spodbujanje povezovanja deležnikov za skupen nastop na domačem in tujem tržišču - ustvarjanje pogojev za zaposlovanje višje izobraženega kadra, ki ga stroka

	<ul style="list-style-type: none"> - potrebuje za nadaljnji razvoj ter ustvarjanje pogojev za stalno krepitev kompetenc vseh obstoječih, stroko povezanih kadrov - spodbujanje trajnostnega kmetijstva, krepitev prilagajanja podnebnim spremembam ter ohranjanje biotske (mikrobne) raznovrstnosti - količinsko in kakovostno ohranjanje naravnih virov, ki so ključni za ohranjanje posebnosti in tipičnosti lokalnih izdelkov z visoko dodano vrednostjo 								
Kazalniki	<ul style="list-style-type: none"> - delež inovacijsko aktivnih kmetij - vrednost izvoza vin v regiji - število kmetij, vključenih v ciljna izobraževanja - število ciljnih izobraževalnih dogodkov in programov - število skupnih nastopov na sejmih/dogodkih - število kmetij, vključeno v sledenje koncepta tipičnosti 								
Izhodiščna vrednost kazalnika (2020)	-								
Ciljna vrednost kazalnika (2027)	- povečanje za 10-20%								
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	KGZS Nova Gorica, SURS, občine in pristojne institucije v regiji, SPIRIT, SiStat								
Nosilec	Univerza v Novi Gorici, Center za raziskave vina Univerze v Novi Gorici								
Partnerstvo	KGZS Nova Gorica, Regionalni Razvojni Centri, Konzorcij Zelena in Pinele in druga aktivna združenja pridelovalcev, zainteresirani pridelovalci, turistični delavci in pospeševalci (TIC ipd.), gostinski delavci, itd..								
Trajanje	3-4 leta								
Financiranje	<table> <tr> <td>Skupaj sredstva:</td> <td>Deleži:</td> </tr> <tr> <td>EU sredstva:</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>Nacionalna sredstva:</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td>Lastna sredstva:</td> <td>15%</td> </tr> </table>	Skupaj sredstva:	Deleži:	EU sredstva:	45%	Nacionalna sredstva:	40 %	Lastna sredstva:	15%
Skupaj sredstva:	Deleži:								
EU sredstva:	45%								
Nacionalna sredstva:	40 %								
Lastna sredstva:	15%								